

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 9/2002 vp

Hallituksen esitys Siemenperunakeskuksen muuttamiseen osakeyhtiöksi liittyväksi lainsäädännöksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 21 päivänä toukokuuta 2002 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Siemenperunakeskuksen muuttamiseen osakeyhtiöksi liittyväksi lainsäädännöksi (HE 70/2002 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- osastopäällikkö Jaana Husu-Kallio, ylitarkastaja Kirsi Heinonen ja ylitarkastaja Annukka Nurmi, maa- ja metsätalousministeriö
- budjettineuvos Kati Suihkonen, valtiovarainministeriö
- apulaisjohtaja Hannes Kulmala, Huoltovarmuuskeskus
- vs. johtaja Jukka Pekka Palohuhta ja tutkimusmestari Tuula Nurkkala (Tiedon ja Tek-

niikan Toimihenkilöt TTT), Siemenperunakeskus

- peruna-asiamies Antti Lavonen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto ry
- johtaja Antero Leino, Elintarviketeollisuusliitto ry
- maanviljelijä Timo L. Kauppi
- maanviljelijä Esa Antila, Antilan Siemenpakkaamo Oy
- toimitusjohtaja Eero Pisilä, Pohjoisen Kanta-peruna Oy.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- oikeusministeriö
- kunnanjohtaja Tapani Tölle, Tyrnävän kunta
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund
- Lapuan Peruna Oy.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Siemenperunakeskuksen muuttamisesta osakeyhtiöksi. Tässä laissa valtioneuvosto oikeutettaisiin luovuttamaan nettobudjetoituna valtion laitoksena toimivan Siemenperunakeskuksen omaisuus ja liiketoiminta perustettavalle valtion kokonaan omistamalle osakeyhtiölle, jonka toimialana olisi Suomessa yleisesti viljeltävien pe-

runalajikkeiden terveen siemenaineiston ylläpito sekä tällaisten lajikkeiden perussiemenen ja sertifioidun siemenen tuotanto ja markkinointi. Osakeyhtiö jatkaisi Siemenperunakeskuksen toimintaa. Siemenperunakeskuksen palveluksessa oleva työsopimussuhteinen henkilöstö siirtyisi osakeyhtiön palvelukseen entisen työsuhteen ehtoilla.

Siemenperunakeskuksen tuotantoalueella noudatettavista perunanviljelyn vaatimuksista annettuun lakiin ehdotetaan tehtäväksi Siemenperunakeskuksen yhtiöittämisestä ja perustuslakiuudistuksesta johtuvat lakitekniset muutokset.

Esitys liittyy valtion vuoden 2002 lisätalousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä syyskuuta 2002.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Valiokunta toteaa, että tällä hetkellä Siemenperunakeskuksen toiminnasta säädetään Siemenperunakeskuksesta annetussa laissa (1406/1995) ja asetuksessa (1407/1995). Perunanviljelyä keskuksen tuotantoalueella sääntelee Siemenperunakeskuksen tuotantoalueella noudatettavista perunanviljelyn vaatimuksista annettu laki (365/1995).

Siemenperunakeskus on valtion laitos, jonka tehtäväksi on määritelty Suomessa yleisesti viljeltävien perunalajikkeiden terveen siemenaineiston ylläpito sekä tällaisten lajikkeiden perus- ja sertifioidun siemenen tuotanto ja markkinointi Suomessa, erityisesti keskuksen tuotantoalueen perunanviljelijöille, sekä muissa maissa. Lisäksi keskuksen tehtävänä on tutkia ja kehittää korkealaatuisen siemenperunan tuotantotekniikkaa nimenomaan Suomen pohjoisiin oloihin sopivaksi. Hallituksen esityksen perusteluista käy ilmi, että Siemenperunakeskuksen tehtävänä on erityisesti terveen siemenaineiston (lajikepuhdas- ja aito siemenaineisto, jossa ei esiinny tavanomaisia kasvitauteja eikä vaarallisia kasvintuhoojia) ylläpitäminen. Lisäksi keskus tuottaa ainoana Suomessa esiperussiemenen kasvusolukkoaineistoa. Keskuksen tuottamassa siemenperunassa ei ole ollut vaarallisia kasvintuhoojia.

Siemenperunakeskuksen tuotantoalue sijaitsee pääasiassa Tyrnävän ja Limingan kuntien alueella eli niin sanotulla High Grade -alueella, jolla saadaan markkinoida siemenperunan tuotannossa ja perunanviljelyssä käytettäväksi vain Siemenperunakeskuksen tuotantoalueella noudatettavista perunanviljelyn vaatimuksista annetussa maa- ja metsätalousministeriön päätökses-

sä määritellyt laatuvaatimukset täyttävää siemenperunaa.

Korostetun merkityksellinen Siemenperunakeskuksen kannalta on siemenkauppalaain (896/1977) 14 §:ssä säännelty korvausvelvollisuus. Korvausvelvollisuus on tuottamuksesta riippumaton, ja se koskee säännöksen perustelujen mukaan sekä välittömiä että välillisiä vahinkoja.

Hallituksen esityksen perusteluissa on tuotu esiin, että perunantuotannon ja siten myös Siemenperunakeskuksen toimintaympäristö on muuttunut voimakkaasti. Kaupan ketjuuntuminen on vähentänyt perunan ostajia ja suurten perunapakkaamoiden merkitys perunantuottajien ja -ostajien välissä on merkittävästi kasvanut. Ulkomaisen siemenperunan tuonnin lisääntyessä ja kilpailun kiristyessä Siemenperunakeskuksella ei ole ollut nykyisessä muodossa toimiesaan riittäviä mahdollisuuksia vastata kiristyvään kilpailuun ja markkinatalouden nopeisiin muutosvaatimuksiin esimerkiksi modernisoidulla tuotantoaan korkealaatuisemman siemenperunan tuottamiseksi. Se on ollut nettobudjetoitu valtion laitos, jolla ei ole ollut lainanottomahdollisuutta.

Esityksessä on katsottu, että toimiminen osakeyhtiömuodossa antaisi mahdollisuuden tehostaa toimintaa edelleen ja poistaisi valtion laitoksesta toimimisesta aiheutuvaa jäykkyyttä. Lisäksi se helpottaisi kansainvälistä yhteistyötä ja mahdollistaisi maatalousalan toimijoiden ja teollisuuden sitouttamisen yhtiön toimintaan ja riskirahoitukseen osakkaina. Näin voitaisiin esityksen mukaan turvata korkealaatuisen kotimaisen siemenperunan tuotannon säilyminen Suomessa myös tulevaisuudessa.

Edellä esitetyillä perusteilla esityksessä ehdotetaan, että Siemenperunakeskuksesta muodostetaan osakeyhtiö. Valtio merkitsisi perustamisvaiheessa osakeyhtiön koko osakekannan. Osakeyhtiön omistus pohjaa on tarkoitus laajentaa heti yhtiöittämisen jälkeen. Omistus pohjan laajentamista koskeva valtuus sisältyy hallituksen esitykseen vuoden 2002 lisätalousarvioesitykseksi.

Valiokunta pitää sinänsä oikeana tavoitetta muodostaa vahva kotimainen siemenperunatuotannon toimija, jolla on mahdollisuus ja kyky kilpailla ulkomaisten siemenperunantuottajien kanssa. Kotimaisen siemenperunatuotannon toimivuuden ja kannattavuuden kannalta on myös tärkeää, että peruna-alan teollisuus ja toimijat ovat voimakkaasti sitoutuneet siemenperunan alkutuotantoon. Esityksessä onkin tuotu esiin, että pääomasijoitusten johdosta yhtiöllä olisi mahdollisuus investoida alan parhaan tuotantotekniikan hankkimiseen ja sitä kautta parantaa tuotettavan siemenperunan laatua ja varmistaa perustettavan yhtiön kannattavuutta. Valiokunta painottaa kuitenkin sitä, että maamme pohjoisesta sijainnista johtuviin ilmasto- ja ympäristöolosuhteisiin soveltuvan siemenperunan tuotannon jatkuminen on turvattava kaikissa olosuhteissa. Vaikka valtion pitkän aikavälin omistajastrategiana onkin luopua yhtiön omistuksesta kokonaan, valiokunta katsoo, että valtion tulee säilyttää osakkuutensa yhtiössä niin kauan kuin yhtiön kansallisen huoltovarmuuden takaavien toimintatavoitteiden saavuttamisen varmistaminen sitä edellyttää.

Esityksen perustelujen mukaisesti valiokunta kiinnittää vielä huomiota siihen, että ulkomaisen siemenperunan tuonnissa on olemassa merkittävä riski siitä, että sen mukana Suomeen kulkeutuu jokin sellainen vaarallinen kasvintuhooja, jota täällä ei esiinny tai jota esiintyy vain hyvin vähäinen määrä. Jos tällainen kasvintuhooja pääsisi Suomeen leviämään, aiheutuisi sen hävittämisestä ja torjunnasta valtiolle mittavat kustannukset ja myös perunanviljelijät kärsisivät merkittäviä tappioita kasvintuhoojan aiheuttamien sadonmenetysten vuoksi. Tällöin olisi myös vaarana menettää Euroopan unionin Suo-

melle myöntämä High Grade -alueen suoja-alue-luokitus. Lisäksi valiokunta korostaa sitä, että Suomen elintarviketaloudessa elintarviketurvalisuus ja elintarvikkeiden laatuksymykset ovat keskeisessä asemassa. Suomessa toteutetaan laajaa kansallista laatustrategiaa, jonka toteuttamisessa kotimaisella siemenperunan tuotannolla on merkittävä asema. Uudessa tilanteessa valiokunta katsookin, että siemenperunan tuotannon ja markkinoinnin valvontaa on tehostettava.

Valiokunta pitää myös ensiarvoisen tärkeänä, että alan tutkimustoimintaan panostetaan Siemenperunakeskuksen yhtiöittämisen jälkeen entistä voimakkaammin. Nykyisin Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus harjoittaa perunanviljelyyn liittyvää tutkimustoimintaa, jota rahoitetaan valtion talousarvion kautta, lähinnä Jokioisten ja Ruukin tutkimusasemilla. Ruukissa tehtävä perunantutkimus koostuu lähinnä käytännön viljelykokeista (tutkitaan esim. erilaisen lannoitteiden merkitystä perunanviljelyssä). Patologinen perunantutkimus tehdään Jokioisissa. Lisäksi perunantutkimuslaitos, jota ylläpitää tärkkelys- ja ruokaperunateollisuuden sekä Maa- ja metsätaloustuottajien Keskusliitto ry:n perustama Perunantuotannon Tutkimus- ja Kehityssäätiö, harjoittaa tutkimusta, jonka tavoitteena on hankkia perunanviljelijälle tietoa ruoka-, ruokateollisuus-, siemen- ja tärkkelysperunan tuotantoedellytyksistä EU-ympäristössä. Tutkimuksissa selvitetään mm. perunan viljely- ja käsittelytekniikkaa, laadunmuodostusta, perunan kasvinsuojelua ja laatuksitettua sekä laadun mittaamista. Lisäksi alalla on käynnistetty Euroopan unionin rahoittamia tutkimuksia ja Helsingin yliopisto on yhdessä Siemenperunakeskuksen kanssa käynnistänyt Perunaruven aiheuttajat ja niiden torjunta -nimisen yhteishankkeen vuonna 1999.

Edellä esitetystä käy ilmi, että nykyisin Siemenperunakeskuksen tehtävänä on muun ohella tutkia ja kehittää korkealaatuisen siemenperunan tuotantotekniikkaa nimenomaan Suomen pohjoisiin oloihin sopivaksi. Kun kyseistä tutkimus- ja kehitystoimintaa ei voida velvoittavasti siirtää uuden osakeyhtiön tehtäväksi, valiokunta edellyttää, että sitä tulee jatkaa Maa- ja elintar-

viketalouden tutkimuskeskuksen Ruukin tutkimusasemalla. Lisäksi valiokunta edellyttää, että valtion talousarviossa osoitetaan vuosittain perunanviljelyä koskevaan tutkimus- ja kehitystoimintaan riittävät määrärahat (*Valiokunnan lausumaehdotus 1*).

Valiokunta korostaa myös sitä, että kotimainen siemenperunatuotanto on erittäin merkityksellinen maamme huoltovarmuuden kannalta. Esityksen perusteluista käy ilmi, että Siemenperunakeskuksen varastoissa on vuosittain varastoituna perunamäärä, joka riittää noin 2 500 hehtaarin alan istuttamiseen. Tämä on yli 7 prosenttia koko Suomen kokonaisperunanviljelyalasta. Tästä määrästä on mahdollista yhden lisäysviljelyn jälkeen saada siemenmäärä, joka riittää lähes 70 prosentille nykyisestä perunanviljelyalasta. Valiokunta edellyttääkin, että Siemenperunakeskusta osakeyhtiöksi muutettaessa maamme huoltovarmuus perunantuotannon osalta turvataan (*Valiokunnan lausumaehdotus 2*).

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin ja jäljempänä esitettävin muutosehdotuksin.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Laki Siemenperunakeskuksen muuttamisesta osakeyhtiöksi

4 §. Valiokunnan suorittamassa asiantuntijakuulemisessa pykälää on pidetty sisällöltään ongelmallisena, koska pykälästä ei käy ilmi, että valtio ei vapaudu niistä velvoitteista, jotka keskuksella on ollut ennen yhtiöittämistä. Valiokunta pitääkin tarpeellisenä, että pykälään sisällytetään uutena 2 momenttina nimenomainen säännös siitä, että valtio ei vapautuisi yhtiölle 1 momentin perusteella siirtyvistä laitoksen sitoumuksista, ellei vastapuoli ole hyväksynyt sopimuksen siirtämistä perustettavalle yhtiölle. Valtiolla olisi kuitenkin oikeus periä yhtiöltä regressinä se, mitä valtio tämän momentin perusteella joutuu vastapuolelle suorittamaan.

2. Laki Siemenperunakeskuksen tuotantoalueella noudatettavista perunanviljelyn vaatimuksista annetun lain muuttamisesta

Valiokunta toteaa, että uudistuksen yhteydessä ehdotetaan muutettavaksi myös Siemenperunakeskuksen tuotantoalueella noudatettavista perunanviljelyn vaatimuksista annetun lain (356/1995) 4 §:n rangaistussäännöksiä. Rangaistusuhka on liitetty mainitun lain 2 ja 3 §:n rikkomiseen. Asianomaiset pykälät sisältävät väljähköjä valtuutussäännöksiä, joissa maa- ja metsätalousministeriö oikeutetaan antamaan määräyksiä siemenperunan markkinointia ja käyttämistä koskevista rajoituksista tuotantoalueella. Valtuutussäännöksiä ei ole ehdotettu muutettaviksi.

Asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty huomiota siihen, että lainsäädäntövallan siirtämistä ja asetuksen antamista koskevan sääntelyn perusteet muuttuivat uuden perustuslain voimaantultua. Perustuslain 80 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvosto ja ministeriöt voivat antaa laissa säädetyn valtuuden nojalla yleisesti sovellettavaksi tarkoitettuja normeja asetuksella. Lailla on kuitenkin säädettävä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan. Ministeriöille voidaan osoittaa asetuksenantovaltaa lähinnä teknisluonteisissa ja yhteiskunnalliselta merkitykseltään vähäisissä asioissa. Valtuutussäännöksiltä edellytetään riittävää täsmällisyyttä ja tarkkarajaisuutta. Ottaen huomioon, että ministeriölle annetulla norminantovaltuudella on välitön yhteys lain 4 §:ssä säädettyyn rangaistusuhkaan, valiokunta pitää tarpeellisenä, että valtuutussäännökset saatetaan vastaamaan perustuslain asettamia vaatimuksia.

Edellä esitetyn perusteella valiokunta ehdottaa, että norminantovaltuuksia tarkistetaan uudistuksen yhteydessä siten, että laista käy selvästi ilmi, millaisin edellytyksin ja tavoin siemenperunan käyttämistä ja markkinointia voidaan rajoittaa. Valiokunta katsoo, että lakiteknisesti muutokset on parasta toteuttaa säätämällä kokonaan uusi laki, jota valiokunta jäljempänä ehdottaa. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa hallituksen esitykseen sisältyvän 2. lakiehdotuksen hylkäämistä.

3. Laki korkealaatuisen siemenperunan tuotantoalueella noudatettavista perunanviljelyn vaatimuksista (Uusi)

1 §. *Tuotantoalue.* Valiokunta ehdottaa pykälässä säädettäväksi, että termillä tuotantoalue tarkoitettaisiin Tyrnävän ja Limingan kuntien aluetta, jolla voidaan komission päätöksen 93/231/ETY, tehty 30 päivänä maaliskuuta 1993, luvasta toteuttaa siemenperunoiden kaupan pitämisen osalta tiettyjen jäsenvaltioiden koko alueella tai osalla siitä neuvoston direktiivin 66/403/ETY, annettu 14 päivänä kesäkuuta 1966, siemenperunoiden pitämisestä kaupan liitteissä I ja II määrättyjä toimenpiteitä ankarampia toimenpiteitä tiettyjä tauteja vastaan, mukaisesti toteuttaa siemenperunoiden kaupan pitämisen osalta päätöksen nimikkeessä mainitun direktiivin 66/403/ETY liitteessä I ja II määrättyjä toimenpiteitä ankarampia toimenpiteitä tiettyjä tauteja vastaan. Asiallisesti samansisältöinen säännös sisältyy Siemenperunakeskuksen tuotantoalueella noudatettavista perunanviljelyn vaatimuksista annetun lain 1 pykälään. Ehdotetulla muutoksella ei ole tarkoitus muuttaa säädöksen asiasisältöä vaan vain poistaa viittaus lakkautettavaan Siemenperunakeskukseen.

2 §. *Kasvinsuojelu.* Valiokunta ehdottaa pykälässä annettavaksi maa- ja metsätalousministeriölle valtuus kasvinterveyden turvaamiseksi ja korkealaatuisen, terveen siemenperunan tuotannon edellytysten säilyttämiseksi antaa asetuksella tarkempia säännöksiä tuotantoalueella noudatettavasta kasvinsuojelusta. Asiasisällöltään sa-

mansisältöinen säännös sisältyy voimassa olevan lain 2 ja 3 pykäliin. Valtuutussäännökset ehdotetaan nyt yhdistettäväksi yhteen pykälään ja niiden sanamuotoa ehdotetaan tarkistettavaksi uudesta perustuslaista johtuvien vaatimusten mukaisesti.

3 §. *Rangaistussäännös.* Valiokunta ehdottaa pykälään tehtäväksi Siemenperunakeskuksen lakkauttamisesta johtuva lakitekkinen muutos. Lisäksi pykälän sanamuotoon ehdotetaan tehtäväksi uudesta perustuslaista johtuvia muutoksia.

4 §. *Voimaantulo.* Valiokunta ehdottaa, että pykälässä säädetään lain voimaantulosta ja nykyisen Siemenperunakeskuksen tuotantoalueella noudatettavista perunanviljelyn vaatimuksista annetun lain kumoamisesta.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä 2. lakiehdotus hylätään,

että hallituksen esitykseen sisältyvä 1. lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotukset),

että hyväksytään uusi 3. lakiehdotus (Valiokunnan uusi lakiehdotus) ja

että hyväksytään kaksi lausumaa (Valiokunnan lausumaehdotukset).

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

Siemenperunakeskuksen muuttamisesta osakeyhtiöksi

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1—3 §
(Kuten HE)

voimaan, jollei vastapuoli ole hyväksynyt vastuun siirtämistä yhtiölle. Yhtiö on velvollinen korvaamaan valtiolle sen, mitä valtio on tämän momentin nojalla suorittanut. (Uusi 2 mom.)

4 §
(1 mom. kuten HE)
Valtion vastuu perustettavalle yhtiölle 1 momentin perusteella siirtävistä sitoumuksista jää

5 ja 6 §
(Kuten HE)

Valiokunnan uusi lakiehdotus

3.

Laki

korkealaatuisen siemenperunan tuotantoalueella noudatettavista perunanviljelyn vaatimuksista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tuotantoalue

Korkealaatuisen siemenperunan tuotantoalueella (tuotantoalue) tarkoitetaan tässä laissa Tyrnävän ja Limingan kuntien aluetta, jolla voidaan komission päätöksen 93/231/ETY, tehty 30 päivänä maaliskuuta 1993, luvasta toteuttaa siemenperunoiden kaupan pitämisen osalta tiettyjen jäsenvaltioiden koko alueella tai osalla siitä neuvoston direktiivin 66/403/ETY, annettu 14 päivänä kesäkuuta 1966, siemenperunoiden pitämisestä kaupan liitteissä I ja II määrättyjä toimenpiteitä ankarampia toimenpiteitä tiettyjä tauteja vastaan, mukaisesti toteuttaa siemenperunoiden kaupan pitämisen osalta päätöksen nimikkeessä mainitun direktiivin 66/403/ETY liitteessä I ja II määrättyjä toimenpiteitä ankarampia toimenpiteitä tiettyjä tauteja vastaan.

2 §

Kasvinsuojelu

Maa- ja metsätalousministeriö voi tuotantoalueen kasvinterveyden turvaamiseksi ja korkea-

laatuisen, terveen siemenperunan tuotannon edellytysten säilyttämiseksi antaa asetuksella tarkempia säännöksiä tuotantoalueella noudatettavasta kasvinsuojelusta.

3 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta markkinoi tai käyttää siemenperunoita 2 §:n nojalla annetun asetuksen vastaisesti, on tuomittava korkealaatuisen siemenperunan tuotantoalueella noudatettavien perunanviljelyä koskevien säännösten rikkomisesta sakkoon.

4 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan Siemenperunakeskusten tuotantoalueella noudatettavista perunan-

viljelyn vaatimuksista 17 päivänä maaliskuuta 1995 annettu laki (356/1995).

Valiokunnan lausumaehdotukset

1. *Eduskunta edellyttää, että nykyisin Siemenperunakeskuksella olevaa tehtävää tutkia ja kehittää korkealaatuisen siemenperunan tuotantotekniikkaa nimenomaan Suomen pohjoisiin oloihin sopivaksi tulee jatkaa Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen Ruukin tutkimusasemalla ja että valtion talousarviossa osoitetaan vuosittain perunanviljelyä koskevaan tutkimus- ja kehitystoimintaan riittävät määrärahat.*
2. *Eduskunta edellyttää, että Siemenperunakeskusta osakeyhtiöksi muutettaessa maamme huoltovarmuus perunantuotannon osalta turvataan muun muassa siten, että valtio säilyttää osakkuutensa yhtiössä niin kauan kuin yhtiön kansallisen huoltovarmuuden takaavien toimintatavoitteiden saavuttamisen varmistaminen sitä edellyttää.*

Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Timo Kalli /kesk	Lauri Kähkönen /sd
vpj.	Kari Rajamäki /sd	Esa Lahtela /sd
jäs.	Nils-Anders Granvik /r	Eero Lämsä /kesk
	Pertti Hemmilä /kok	Pertti Mäki-Hakola /kok
	Matti Kangas /vas	Olli Nepponen /kok
	Marja-Leena Kemppainen /kd	Erkki Pulliainen /vihr
	Katri Komi /kesk	Unto Valpas /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.